Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Santa Maria de l'Antiguitat

Casserres

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Carrer Santa Maria, s/n
Emplaçament	Al nord del nucli urbà
Alçada:	591

Coordenades:

Latitud:	42.01548
Longitud:	1.84412
UTM Est (X):	404295
UTM Nord (Y):	4652141

Classificació

Número de fitxa	08049 - 10
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Neoclàssic
Segle	XIX
Any	1883
Autoria de l'element:	Gregori Canudes i Josep canudes
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL (NN.SS text refós DOGC 4846 de 21/03/2007)
Número inventari	Sí, IPA 3156
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa: dg., 01/04/2012 - 02:00

Descripció

Església d'una única nau de planta rectangular amb un transsepte molt marcat i amb la coberta de teules àrabs a dues aigües i el carener perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. No té absis. El campanar és d'espadanya, de construcció moderna i està situat damunt la façana principal.
Porta: de llinda recta amb inscripció "Ab aeterno ordinata sum, et ex antiqus antequam terra fieret (Prov. Capite VIII Vers XXIII" i amb la data de 1848 sota l'anagrama de Maria.

Observacions:

A l'interior es conserven dos interessants sarcòfags d'època medieval, procedents de Sant Pau de Casserres.
També es coneix amb el nom de Santa Maria de Casserres.

Història

Tenim documentat el testament de Sibil·la de Berga, filla de Pere i Estefania, que a l'any 1238, dóna 3 sous a l'església de Santa Maria de l'Antiguitat. També va deixar al seu fill Arnau de Saga les possessions i els drets que tenia a Casserres i a l'Antiguitat.
De nou, l'any 1396 Pere Cella vengué a Pere Perarnau una vinya, que estava sota el domini de Santa Maria de les Antiguitats, i el 28 de setembre de 1553 Guillem Asmarats, veí de Gironella, vengué a Pere Perarnau, el mas destruït i terres de la Cella, situat en la parròquia de Santa Maria de les Antiguitats.
L'edifici actual és fruit d'una gran reforma realitzada el segle XIX, sobre una antiga ermita d'època romànica de la que avui no se'n conserva cap rastre visible i que havia exercit funcions d'ajuda parroquial de la població. Era molt més petita i tenia l'entrada per la façana de ponent. L'edifici ja era molt vell i estava desmillorat quan pels anys 1838-39 el "Conde de España" la destinà a dipòsit d'armes, sobretot d'artilleria. Acabada la primera guerra Carlina a Catalunya, van decidir reconstruir-la i ampliar-la. El cos de l'edifici en forma de creu és obra de Gregori Canudes, i les dues capelles laterals del seu fill Josep, de l'any 1883.
Mn. Ramon Camp ens fa una descripció més detallada que li va facilitar oralment Martí Niubó Soler Barnadàs. Explica que l'entrada a l'ermita romànica, per ponent, tenia un cobert sostingut per pilastres i a cada costat hi havia els dos sarcòfags. Només tenia una capella lateral on es venerava una imatge de la Mare de Déu. No tenia sagristia però sí un petit cementiri annex en el que ja feia temps que no s'utilitzava.
La inauguració es va fer el 25 d'agost de 1851. Mn. Pau Vilella n'era el rector i es va traslladar des de l'església de Ntra. Sra. Dels Àngels la imatge de la Mare de Déu. Va fer la benedicció canònica de l'església el Dr. Joan Torrebadella, fill de la casa "Capitanet" i després canonge de la Catedral de Solsona.

Bibliografia

AAVV (1983). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
AA.VV. (1994) Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 9. Bages, Berguedà i Solsonès. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. Pàgs. 251 a 254.
CAMPS, Ramon (pvre). Apunts o notes d'història de la vila de Casserres. Manuscrit inèdit conservat a l'arxiu parroquial de Casserres.

CARABASSA, LL.; GALLO, C.; SERRA, R.; SIERRA, A.; TOSAS, T. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Vol. 5. Ed. Direcció General del Patrimoni Cultural. Generalitat de Catalunya. Pàgs. 53 a 57.
CORONIMAS DE NIUBÓ, Lluïsa (1995). Santa Maria de l'Antiguitat, dins Casserres, entre la història i el progrés. Revista Berguedà. Núm. 33-34. pàg. 314-315.
SANTANDREU, Maria Dolors (1992). El testament de Sibil·la de Berga; dins Revista Erol, núm. 38. Dossier la mort, el camí de la vida, pàgs. 27-30.
SERRA, R.; BERNADICH, A.; ROTA, M. (1991). Guia d'Art del Berguedà. El patrimoni arquitectònic i artístic a la comarca. Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà. Pàgs.75 a 79.
VIGUÉ, Jordi i BASTARDES, Albert (1978). Monuments de la Catalunya romànica. I. El Berguedà. Barcelona: Artestudi.

Enllaços d'interès:

http://www.casserres.cat/public/directori//Església_de_Santa_Maria_de_l'Antigui…

